

[Udenrigsministeren.]

slutte os. Det er allerede sket i et vist omfang, f. eks. i forbindelse med drøftelserne af EFs forhold til Portugal og Spanien, og også til en vis grad i forbindelse med konferencen om sikkerhed og samarbejde i Europa. Hr. Tindemans understreger netop, at disse fælles ministermøder ikke skal medføre en ændring i den hidtidige beslutningsproces eller i den måde, de udenrigspolitiske beslutninger hidtil er blevet forberedt på. Selvfølgelig kan økonomiske og politiske problemer ikke adskilles i en udenrigspolitisk sammenhæng. Derimod har der i EF, også før Danmark blev medlem, været tale om en forskellig behandling af de problemer, der hører under det traktatmæssige samarbejde, og de udenrigspolitiske spørgsmål, der behandles i samarbejdet mellem de ni regeringer. Denne forskellige behandlingsmåde foreslår hr. Tindemans opretholdt, og det kan vi tilslutte os.

De punkter, hvor vi ikke kan erklære os enige med hr. Tindemans, drejer sig om de ni's forhold til militærpolitikken. Hr. Tindemans foreslår ikke nogen ændringer heri i dette øjeblik, det vil jeg gerne understrege, men peger dog på visionen om et sikkerhedspolitisk samarbejde. Heroverfor er der grund til at gentage det, der blev sagt af den daværende danske regering i 1970 i forbindelse med forhandlingerne om Danmarks indtræden i EF, og det, jeg senest gentog ved NATO-ministerrådsmødet i Bruxelles i december 1975, at vi fortsat ønsker det militærpolitiske drøftet i Den atlantiske Alliance. Vi ønsker ikke at medvirke til den splittelse – og dermed svækkelse – af alliancen, som en militærpolitisk EF-klub inden for alliancen kunne give anledning til.

Hvad angår hr. Tindemans' forslag om samarbejde vedrørende våbenproduktion forstår regeringen betydningen af, at de mindre europæiske lande ud fra økonomiske hensyn og standardiseringshensyn og andre hensyn har et vist samarbejde, men vi ser ikke nogen anledning til ikke at knytte dette samarbejde til NATOs Eurogruppe eller det samarbejde, som det på NATO-mødet i Bruxelles for nylig blev vedtaget at søge Frankrig inddraget i.

Endelig må regeringen sige fra over for tanken om, at der eventuelt skulle kunne blive tale om, at de enkelte EF-lande som led i en europæisk union skulle fraskrive sig muligheden for at tage selvstændige udenrigspolitiske standpunkter ved at acceptere indførelsen af

flertalsafgørelser i det udenrigspolitiske samarbejde. Det er klart, at man i videst muligt omfang vil tilstræbe EF-enighed – man går ikke ind i en familie for at vende ryggen til den – men det er lige så klart, at der kan være situationer, hvor en sådan enighed ikke kan opnås, hvor Danmark lige så vel som andre EF-lande frit må kunne tage standpunkt.

Denne redegørelse har først og fremmest samlet sig om Danmarks udenrigspolitik som medlem af EF. Alene af denne grund har det nordiske samarbejde ved denne lejlighed fået en noget mindre omtale. Men jeg vil ikke slutte uden at gentage, hvad jeg sagde i forbindelse med omtalen af FN, at EF-samarbejdet ikke udelukker en fortsættelse af det nordiske samarbejde. Den netop afgåede norske statsminister, Trygve Bratteli, som vi for nylig havde den glæde at have på besøg her i Danmark, sagde i forbindelse med sit besøg, at samarbejdet mellem de nordiske lande på ingen måde er blevet mindre efter Danmarks indtræden i EF. Den svenske statsminister, hr. Palme, sagde for nogle dage siden, at han havde frygtet, at der ville gå skår i det nordiske samarbejde, når Danmark blev medlem af EF, men tiden havde vist, at det ikke var tilfældet. Jeg er helt enig med de synspunkter, som hr. Bratteli og hr. Palme her har givet udtryk for.

Kjeld Olesen (S):

Jeg vil først rette en tak til udenrigsministeren for redegørelsen om dansk udenrigspolitik i relation til EF, en redegørelse, som også dækker socialdemokratiets synspunkter, naturligvis.

Mine bemærkninger skal derfor være nogle supplerende synspunkter om den omverden, som vi drages stadig mere ind i.

I en lang årrække var det en stående formulering, at dansk udenrigspolitik byggede på FN, NATO og det nordiske samarbejde. Igenem den kolde krigs periode koncentrerede hele sikkerhedspolitikken sig omkring USA og Sovjetunionen, mens afkoloniseringen accelererede og Den kinesiske Folkerepublik konsoliderede sig.

Siden er billedet skiftet. Antallet af atommagter er blevet forøget, den tredje verden har fundet sammen i et ofte lidet effektivt, men psykologisk vigtigt samarbejde, især inden for FN. Den kinesiske Folkerepublik har krævet og fået sin plads som supermagt både på verdensarenaen og i FNs sikkerhedsråd. Hele ti-